

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 54/2011-12

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 1. februára 2011 predbežne prerokoval sťažnosť D. P., R., vo veci namietaného porušenia základných práv zaručených čl. 20 ods. 1 a 4 a čl. 46 ods. 1, 2 a 3 Ústavy Slovenskej republiky, práv zaručených čl. 6 ods. 1 a čl. 13 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a práva zaručeného čl. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd rozsudkami Okresného súdu Ružomberok z 5. februára 2008 a 19. decembra 2008 v konaní vedenom pod sp. zn. 2 C 73/2007, uznesením Krajského súdu v Žiline z 9. júla 2008 v konaní vedenom pod sp. zn. 6 Co 112/2008 a rozsudkom Krajského súdu v Žiline z 24. júna 2009 v konaní vedenom pod sp. zn. 6 Co 26/2009 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť D. P. o d m i e t a .

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 25. októbra 2010 doručená sťažnosť D. P., R. (ďalej len „sťažovateľ“), v ktorej namieta porušenie základného práva vlastniť majetok zaručeného čl. 20 ods. 1 a čl. 20 ods. 4 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), základného práva na súdnu ochranu zaručeného

čl. 46 ods. 1 ústavy, základného práva na preskúmanie zákonnosti rozhodnutia orgánu verejnej správy zaručeného čl. 46 ods. 2 ústavy, základného práva na náhradu škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom zaručeného čl. 46 ods. 3 ústavy, práva na spravodlivé súdne konanie zaručeného čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“), práva na účinný prostriedok nápravy práv garantovaných dohovorom zaručeného čl. 13 dohovoru a práva pokojne užívať majetok zaručeného čl. 1 Dodatkového protokolu k dohovoru rozsudkami Okresného súdu Ružomberok (ďalej len „okresný súd“) z 5. februára 2008 a 19. decembra 2008 v konaní vedenom pod sp. zn. 2 C 73/2007 a uznesením Krajského súdu v Žiline (ďalej len „krajský súd“) z 9. júla 2008 v konaní vedenom pod sp. zn. 6 Co 112/2008, ako aj jeho rozsudkom z 24. júna 2009 v konaní vedenom pod sp. zn. 6 Co 26/2009.

Z predloženej sťažnosti a jej príloh vyplýva, že sťažovateľ si žalobou podanou 11. októbra 2007 na okresnom súde uplatnil voči Slovenskej republike – Ministerstvu vnútra Slovenskej republiky (neskôr Ministerstvu spravodlivosti Slovenskej republiky) (ďalej len „odporca“) nárok na náhradu škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom, ktorý mal spočívať v nerešpektovaní relevantných ustanovení zákona č. 141/1961 Zb. o trestnom konaní súdnom (trestný poriadok) v znení neskorších predpisov orgánom činným v trestnom konaní pri zaisťovaní vecí na účely trestného stíhania.

Okresný súd rozsudkom z 5. februára 2008 v konaní vedenom pod sp. zn. 2 C 73/2007 uložil odporcovi povinnosť zaplatiť sťažovateľovi sumu 210 437 Sk z titulu náhrady škody a vo zvyšnej časti žalobu zamietol.

Na základe odvolania odporcu krajský súd uznesením z 9. júla 2008 v konaní vedenom pod sp. zn. 6 Co 112/2008 rozsudok prvostupňového súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

Okresný súd následne rozsudkom z 19. decembra 2008 v konaní vedenom pod sp. zn. 2 C 73/2007 žalobu sťažovateľa v celom rozsahu zamietol, a to pre nepreukázanie protiprávneho konania, ako aj príčinnej súvislosti medzi údajným nesprávnym úradným postupom a vzniknutou škodou.

Na základe odvolania sťažovateľa krajský súd rozsudkom z 24. júna 2009 v konaní vedenom pod sp. zn. 6 Co 26/2009 napadnutý rozsudok okresného súdu potvrdil stotožniac sa so skutkovými i právnymi závermi okresného súdu.

Sťažovateľ adresoval 4. augusta 2010 generálnemu prokurátorovi Slovenskej republiky (ďalej len „generálny prokurátor“) podnet na podanie mimoriadneho dovolania podľa štvrtej hlavy štvrtej časti zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok v znení neskorších predpisov. Tento podnet bol vybavený odložením č. Kc 180/10-8 z 23. augusta 2010, keďže prokurátor Krajskej prokuratúry v Žiline (ďalej len „krajská prokuratúra“) nezistil porušenie zákona odôvodňujúce podanie mimoriadneho dovolania.

Tvrdené porušenie označených práv je v predloženej sťažnosti odôvodnené v podstate iba tvrdením, že v sťažovateľovom prípade bolo základné právo zaručené čl. 20 ods. 1 ústavy *„aplikovateľné a povinnosťou okresného súdu a krajského súdu bolo zabezpečiť procesné garancie, ktoré z neho vyplývajú vrátane náležitého posúdenia jeho argumentácie a vyrovnania sa s ňou.*

V mojom prípade kľúčovou otázkou pri rozhodovaní o mojej žalobe bolo posúdenie postupu orgánov činných v trestnom konaní vedenom proti mne, v dôsledku ktorého malo dôjsť k vzniku škody.“

Citovanú argumentáciu sťažovateľ konkretizuje tvrdením, že *„povinnosťou okresného súdu a krajského súdu teda v danom prípade bolo predovšetkým posúdiť, či orgány činné v trestnom konaní interpretovali a aplikovali relevantné ustanovenia Trestného poriadku, resp. zákona o prokuratúre, súvisiace s možnosťou zaistenia peňažných prostriedkov, ako aj ochrany zaistených peňažných prostriedkov pred eventuálne hroziacou škodou ústavne súladným spôsobom podľa čl. 152 ods. 4 ústavy. Moje právo sťažovateľa zaručené čl. 20 ods. 1 ústavy by teda zo strany okresného súdu a krajského súdu bolo rešpektované v tom prípade, ak by okresný súd a krajský súd posúdil predmetnú vec vo vyššie uvedenom kontexte, náležite zistil skutkový a právny stav tejto veci a až následne vydal rozhodnutie vo veci samej.“*

Včasnosť podania sťažnosti sťažovateľ zdôvodnil názorom, že „list Krajskej prokuratúry v Žiline č. Kc 180/10-8 zo dňa 23.08.2010 bol na poštu odoslaný minimálne dňa 23.08.2010 a teda lehota na podanie sťažnosti je zachovaná“.

V závere sťažnosti navrhol sťažovateľ, aby ústavný súd nálezom rozhodol o jeho sťažnosti takto:

„1/ Rozsudkom Okresného súdu v Ružomberku č. 2C/73/2007 zo dňa 05.02.2008, uznesením Krajského súdu v Žiline č. 6Co/112/2008 zo dňa 09.07.2008, rozsudkom Okresného súdu v Ružomberku č. 2C/73/2007 zo dňa 19.12.2008 a rozsudkom Krajského súdu v Žiline č. 6Co/26/2009 zo dňa 24.06.2009 bolo porušené základné právo D. P. v zmysle článku § 20 ods. 1, ods. 4, článku 46 ods. 1, ods. 2, ods. 3 Ústavy Slovenskej republiky a článok 6, článok 13 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd v znení protokolov daného v Ríme 04.11.1950 a článok 1 dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práva a základných slobôd v znení protokolov daného v Ríme 04.11.1950.

2/ Zrušuje rozsudok Okresného súdu v Ružomberku č. 2C/73/2007 zo dňa 05.02.2008, uznesenie Krajského súdu v Žiline č. 6Co/112/2008 zo dňa 09.07.2008, rozsudok Okresného súdu v Ružomberku č. 2C/73/2007 zo dňa 19.12.2008 a rozsudok Krajského súdu v Žiline č. 6Co/26/2009 zo dňa 24.06.2009 a vec vracia Okresnému súdu v Ružomberku, aby v nej znovu konal a rozhodol.

3/ D. P. priznáva primerané finančné zadostučinenie v sume 6.638,78,-€ (slovom šesťtisícšesťstotridsaťosem euro a sedemdesiatosem centov), ktoré mu je Okresný súd v Ružomberku povinný vyplatiť do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

4/ Ústavný súd Slovenskej republiky priznáva sťažovateľovi právo na náhradu trov právneho zastúpenia.“

Sťažovateľ nie je zastúpený kvalifikovaným právnym zástupcom ani nepožiadal o ustanovenie právneho zástupcu.

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každú sťažnosť predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti sťažovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak.

Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v ustanovení § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene, môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

1. Na prerokovanie sťažnosti v časti napádajúcej rozsudok okresného súdu z 5. februára 2008 i jeho rozsudok z 19. decembra 2008 (oba v konaní vedenom pod sp. zn. 2 C 73/2007) ústavný súd nemá dostatok právomoci. V konaní pred ústavným súdom sa uplatňuje princíp subsidiarity (čl. 127 ods. 1 ústavy), podľa ktorého ak o ochrane základných práv a slobôd sťažovateľa rozhoduje „iný súd“, ústavný súd nemôže poskytnúť takým právam ochranu.

Prvostupňové rozsudky okresného súdu boli napadnuteľné odvolaním ako riadnym opravným prostriedkom. V prípade rozsudku z 19. decembra 2008 túto možnosť sťažovateľ aj využil. Z uvedeného dôvodu ochranu jeho označeným právam poskytoval, resp. bol oprávnený poskytovať krajský súd, a tak ústavný súd nemôže za žiadnych okolností

podrobiť svojmu prieskumu napadnuté rozsudky okresného súdu. Preto sťažnosť v tejto časti odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde pre nedostatok svojej právomoci na jej prerokovanie a rozhodnutie.

Navyše vo vzťahu k rozsudku okresného súdu z 5. februára 2008 v konaní sp. zn. 2 C 73/2007 ústavný súd uvádza, že z procesnoprávneho hľadiska tento rozsudok v čase podania sťažnosti podľa čl. 127 ods. 1 ústavy už neexistoval, pretože bol zrušený uznesením krajského súdu z 9. júla 2008 v konaní vedenom pod sp. zn. 6 Co 112/2008. K porušovaniu sťažovateľom označených práv týmto rozsudkom tak už v čase podania sťažnosti ústavnému súdu nemohlo objektívne dochádzať.

2. Pokiaľ ide o napadnuté uznesenie krajského súdu z 9. júla 2008 v konaní vedenom pod sp. zn. 6 Co 112/2008 a o napadnutý rozsudok krajského súdu z 24. júna 2009 v konaní vedenom pod sp. zn. 6 Co 26/2009, ústavný súd dospel k záveru o oneskorenosti sťažnosti v tejto časti.

Podľa § 53 ods. 3 zákona o ústavnom súde sťažnosť možno podať v lehote dvoch mesiacov od právoplatnosti rozhodnutia, oznámenia opatrenia alebo upovedomenia o inom zásahu. Táto lehota sa pri opatrení alebo inom zásahu počíta odo dňa, keď sa sťažovateľ mohol o opatrení alebo inom zásahu dozvedieť.

Ústavný súd stabilne zotrváva na stanovisku, že nedodržanie uvedenej lehoty je zákonom ustanoveným dôvodom na odmietnutie sťažnosti ako podanej oneskorene podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde. V prípade podania sťažnosti po uplynutí zákonom ustanovenej lehoty neumožňuje zákon o ústavnom súde zmeškanie tejto lehoty odpustiť, pretože to kogentné ustanovenie § 53 ods. 3 zákona o ústavnom súde neumožňuje (napr. m. m. III. ÚS 124/04, IV. ÚS 14/03, III. ÚS 14/03).

Z predloženej sťažnosti ani z jej príloh síce nemožno ustáliť presný deň nadobudnutia právoplatnosti uznesenia krajského súdu z 9. júla 2008 v konaní vedenom pod sp. zn. 6 Co 112/2008, avšak vzhľadom na ďalší procesný priebeh konania o sťažovateľovej žalobe (vrátenie veci okresnému súdu na ďalšie konanie) je nesporné, že predmetné uznesenie nadobudlo právoplatnosť pred 19. decembrom 2008, keď okresný súd

prvostupňovým rozhodnutím žalobu sťažovateľa zamietol. Preto sťažnosť odovzdaná na poštovú prepravu 22. októbra 2010 je zjavne oneskorená.

Rozsudok krajského súdu z 24. júna 2009 v konaní vedenom pod sp. zn. 6 Co 26/2009 nadobudol právoplatnosť 31. augusta 2009. Vyplýva to z oznámenia krajskej prokuratúry o odložení podnetu sťažovateľa na podanie mimoriadneho dovolania. Uvedenú skutkovú okolnosť sťažovateľ nijako nespochybnil, a preto ju ústavný súd považuje za preukázanú. Aj v tejto časti je tak sťažnosť zjavne oneskorene podaná.

Z odôvodnenia včasnosti podanej sťažnosti (bod IV sťažnosti) vyplýva, že podľa názoru sťažovateľa lehota na podanie sťažnosti proti napadnutým rozhodnutiam všeobecných súdov začala plynúť až ako právny následok oznámenia krajskej prokuratúry o odložení podnetu na podanie mimoriadneho dovolania (23. augusta 2010). Inými slovami, využitie práva podnieť podanie mimoriadneho dovolania generálneho prokurátora presúva podľa sťažovateľa začiatok plynutia dvojmesačnej lehoty podľa § 53 ods. 3 zákona o ústavnom súde až na získanie vedomosti o odložení podnetu.

K tomu ústavný súd uvádza, že oprávnenie na podanie mimoriadneho dovolania nemá charakter práva, ktorému je poskytovaná ústavnoprávna ochrana (I. ÚS 19/01, II. ÚS 176/03, IV. ÚS 21/05). Rovnako stabilnou súčasťou rozhodovacej činnosti ústavného súdu je názor, že súčasťou žiadneho zo základných práv (podľa ústavy alebo medzinárodnej zmluvy) nie je aj povinnosť orgánu štátu podať mimoriadny opravný prostriedok na základe návrhu podnecovateľa (m. m. II. ÚS 168/03).

Z uvedeného potom vyplýva, že podnet na podanie mimoriadneho dovolania generálnemu prokurátorovi nemožno z hľadiska čl. 127 ods. 1 ústavy považovať za účinný a dostupný právny prostriedok nápravy, ktorý je predpokladom (podmienkou) podania sťažnosti ústavnému súdu podľa tohto článku ústavy, a na jeho podanie nie je preto z hľadiska plynutia uvedenej lehoty na podanie sťažnosti ústavnému súdu možné prihliadať (m. m. I. ÚS 49/02, I. ÚS 134/03, IV. ÚS 200/05). Takýto podnet nie je teda iným právnym prostriedkom, ktorý je sťažovateľ v zmysle § 53 ods. 1 zákona o ústavnom súde povinný vyčerpať na ochranu svojich základných práv alebo slobôd ešte pred podaním sťažnosti

ústavnému súdu, a preto nemá na plynutie lehoty uvedenej v § 53 ods. 3 zákona o ústavnom súde žiadny vplyv. Plynutie uvedenej lehoty nie je totiž závislé na snahe sťažovateľa využiť mimoriadne opravné prostriedky, ale na naplnení skutočností uvedených v ustanovení § 53 ods. 3 zákona o ústavnom súde (I. ÚS 209/03, I. ÚS 233/03, II. ÚS 169/06).

Preto lehota na podanie sťažnosti podľa čl. 127 ods. 1 ústavy proti rozsudku krajského súdu z 24. júna 2009 v konaní sp. zn. 6 Co 26/2009 (ale to platí aj o uznesení krajského súdu z 9. júla 2008 v konaní sp. zn. 6 Co 112/2008) nemohla začať plynúť na základe subjektívnej vedomosti sťažovateľa, že generálny prokurátor nepodá podnecované mimoriadne dovolanie. V oboch prípadoch lehota podľa § 53 ods. 3 zákona o ústavnom súde začala plynúť od právoplatnosti uvedených druhostupňových rozhodnutí. Argumentácia sťažovateľa v prospech včasnosti jeho sťažnosti je tak nedôvodná.

3. Vzhľadom na odôvodnenie odmietnutia predloženej sťažnosti nepovažoval ústavný súd za nevyhnutné zaoberať sa nedostatkom podania spočívajúcim v absencii kvalifikovaného právneho zastúpenia.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 1. februára 2011